

La política a la Barcelona de la Restauració: interessos i ideals

Àngel Duarte i Montserrat
Universitat de Girona

El desembre de 1874, amb el tancament del Sexenni Democràtic i les primeres passes de la Restauració, la ciutat de Barcelona, els sectors patricis i els plebeus, els progressistes i els conservadors, van haver de redefinir els seus objectius i les seves estratègies polítiques. La recerca de noves modalitats d'acció política, compatibles amb els objectius bàsics de restabliment de l'ordre i liquidació del protagonisme popular dels anys anteriors, no estava mancada d'ambició. Al llarg d'aquest darrer tram del segle XIX es produeix un seguit de fenòmens de gran transcendència política, i molt principalment els següents: emergència i/o consolidació d'un nou republicanisme i d'un renovat obrerisme; modernització de les maneres de fer política de les elits socials i econòmiques; articulació de grups d'interès que dialoguen directament amb les màximes institucions de l'Estat; eclosió d'una arena pública que té en la premsa i l'associacionisme els seus vectors definidors; i lenta configuració del que, amb l'arribada del nou segle, serà el nacionalisme de masses. I Barcelona, una ciutat que es transforma i dona lloc a projectes que no podran ser culminats per la generació que donà la benvinguda a Alfons XII, en serà un escenari privilegiat.

Àngel Duarte és catedràtic d'Història Contemporània a la Universitat de Girona. La seva tesi doctoral, de setembre de 1986, portava per títol *El republicanisme català a finals del segle XIX (1890-1900)*. D'aleshores ençà ha treballat en l'anàlisi del republicanisme històric a Barcelona, a Catalunya i a Espanya, des dels seus inicis, allà per la dècada de 1840, fins a la seva lenta agonia en l'exili posterior a la Guerra Civil de 1936 a 1939.

Entre les publicacions relacionades amb la ponència del X Congrés d'Història de Barcelona podrien esmentar-se *El republicanisme català a la fi del segle XIX*, Vic, Eumo, 1987; *Pere Corominas, del republicanisme als cercles llibertaris (1888/1896)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988; en col·laboració amb Joan B. Culla, *La premsa republicana*, Barcelona, Col·legi de Periodistes i Diputació de Barcelona, 1990; *La España de la Restauración, 1875-1923*, Barcelona, Hipòtesis, 1997; *Història del republicanisme a Catalunya*, Vic/Lleida, Eumo/Pagès, 2004; i l'edició i cura de Pere Corominas, *Apologia de Barcelona i altres escrits*, Barcelona, La Magrana i Diputació de Barcelona, 1990.